

नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग

इ.प्रा.परिपत्र संख्या:-६२९

मिति : २०७१/८/१४

इजाजतपत्रप्राप्त “क” र राष्ट्रिय स्तरका “ख” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू ।

विषय :- विप्रेषणको कारोवारलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा ।

महाशय,

यस बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले गर्दै आइरहेको विप्रेषणको कारोवारलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा इजाजतपत्र लिने र सो इजाजत पत्र ५ वर्षको लागि पाउने गरी देहाय बमोजिमको व्यवस्था गरिएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु गराउनु हुन विदेशी विनिमय नियमित गर्ने ऐन २०१२ (संसोधन सहित) को दफा-१२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो परिपत्र जारी गरिएको छ ।

१. विप्रेषण कारोवार गर्ने “क” र राष्ट्रिय स्तरका “ख” वर्गका बैंकका केन्द्रिय कार्यालयले विप्रेषण कारोवार गर्नका लागि विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट सो कार्य गर्न इजाजतपत्र/स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।
२. बैंकले विप्रेषण कारोवार गर्ने स्वीकृतिका लागि देहाय बमोजिमका शर्तहरू पुरा गरी यसै साथ संलग्न ढांचामा यस विभागमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
 - (क) बैंकले विप्रेषण कार्यका लागि विदेश स्थित बैंक, कम्पनी वा संस्थासंग सम्झौता गरी यस बैंकलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।
 - (ख) विप्रेषण कारोवारलाई नियन्त्रण, सुपरिवेक्षण तथा निरीक्षण गर्नका लागि बैंक आफैले कार्यविधि तर्जुमा गरी लागू गर्नुपर्ने र यसरी लागू गरेको कार्यविधिको एक प्रति यस विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
 - (ग) बैंकले विदेशबाट विप्रेषण संकलन र आफ्ना ग्राहकलाई भुक्तानी गर्दा स्वदेशमा बैंक आफैले सबैका लागि हुने गरी तोकेको प्रचलित विनिमयदर अनुसार गर्नु पर्नेछ । बैंकले विदेशमा प्रदान गरेको विनिमय दर र स्वदेशको कारोवारमा प्रयोग गरेको विनिमय दरको दैनिक विवरण मासिक रूपमा पेश गर्नुपर्ने छ ।
 - (घ) विप्रेषण आप्रवाह गरेको रकम वितरण गर्दा बैंकमा रकम प्राप्त भइ सकेपछि मात्र भुक्तानी दिनु पर्नेछ अर्थात Pre-Payment गर्न पाइने छैन । तर विदेशी बैंकको बैंक ग्यारेण्टी प्राप्त भएको अवस्थामा सो सीमाले खाम्ने रकम सम्म र नेपाल राष्ट्र बैंक विप्रेषण विनियमावली २०६७ को व्यवस्था बमोजिम Pre-Payment गर्न सकिने छ ।

- (ड) विदेशबाट प्राप्त रेमिटान्स ग्राहकको खातामा नै जम्मा गर्नु पर्नेछ । ग्राहकलाई भुक्तानी दिँदा खाता मार्फत भुक्तानी दिने व्यवस्था १ वर्ष भित्र मिलाउनु पर्नेछ ।
- (च) बैंकले सम्पत्ती शुद्धिकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी निवारणका सम्बन्धमा जारी गरिएका निर्देशनको पालना गर्न KYC/AML/CFT सम्बन्धी आफ्नो छुट्टै कार्यविधि तयार गरी लागू गर्नुपर्नेछ ।
- (छ) बैंकले विदेशी रेमिटान्स कम्पनीबाट अग्रिम भुक्तानीको रूपमा रकम प्राप्त गरेको भएमा सो रकम बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा नै नेपालमा ल्याउनु पर्नेछ ।
- (ज) बैंकले हालसम्म नेपालमा बेनिफिसियरीलाई भुक्तानी गरेको/दिएको रकम कुनै बाँकी भए अविलम्ब विदेशी कम्पनीसंग शोधभर्ना लिनु पर्नेछ ।
- (झ) विप्रेषण आप्रवाहका लागि विदेशी कम्पनीसंग गरिएको सम्झौताको नविकरण हुँदा जानकारी गराउनु पर्ने तथा कुनै प्रावधानहरू थप गर्नुपर्ने भए यस विभागको स्वीकृती लिनु पर्नेछ ।
- (ञ) बैंकले आफूले पाउने कमिशन विदेशी मुद्रामा नै प्राप्त गर्नुपर्नेछ ।
- (ट) विप्रेषण आप्रवाहबाट प्राप्त गरेको विदेशी मुद्रा सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनिलाउण्डरिङ्ग) प्रयोजनका लागि रेमिट नभएको कुरामा यकीन गर्नु पर्नेछ ।
- (ठ) विप्रेषण गरी ल्याएको विदेशी मुद्रा र भुक्तानी गरेको रकमको विस्तृत विवरण अद्यावधिक रूपमा राख्नु पर्नेछ । प्रति ग्राहक रु. १० लाख वा शंकास्पद कारोवारको विवरण तथा सूचना प्रचलित व्यवस्था बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्तीय जानकारी ईकाईमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (ड) विप्रेषण कारोवार गर्ने बैंकको केन्द्रिय कार्यालयलाई इजाजतपत्र प्रदान गरिनेछ । हरेक शाखा कार्यालयले यस्तो विप्रेषण कारोवार गर्ने इजाजतपत्र लिनुपर्ने छैन ।
३. बैंकले विदेशी बैंक/कम्पनी मार्फत प्राप्त विदेशी मुद्राको विप्रेषण सम्बन्धी कारोवारको लागि विदेशमा छुट्टै खाता खोल्नु पर्नेछ र सो खाताबाट भएको कारोवारको बैंक स्टेटमेण्ट मासिक रूपमा विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ । तर, कुनै बैंकले एउटै खाताबाट रेमिटान्सको विवरण स्पष्टरूपमा छुट्याएर Report पेश गर्न सक्छ भने छुट्टै खाता राख्न अनिवार्य हुने छैन ।
४. बैंकले कुल विप्रेषण आप्रवाह र भुक्तानीको विवरण मासिक रूपमा र आम्दानी, खर्च, कमिशन आदिको विवरण छुट्टै तयार गरी सो कारोवारको अर्धवार्षिक हिसाब किताब तयार गरी सोको एक प्रति यस विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
५. बैंकले विप्रेषण कारोवार गर्दा सो कारोवारबाट सृजना हुने कुनै पनि किसिमको आर्थिक वा विदेशी विनिमय दायित्व नेपाल राष्ट्र बैंकले व्यहोर्ने छैन ।
६. विदेशमा विप्रेषण संकलन सम्बन्धी कार्यको लागि प्रचलित व्यवस्थाले तोकेको सेवा बापतको खर्च रकम भन्दा बढी रकम विदेश पठाउनु परेमा विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागको समेत स्वीकृति

लिनु पर्नेछ । आफ्नो कर्मचारी बाहेक अन्य नेपाली नागरिक नियुक्त गरेको अवस्थामा सो सम्झौताको एक प्रति विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

७. बैंकले नेपाल राष्ट्र बैंक विप्रेषण विनियमावली, २०६७ बमोजिम इजाजतपत्रका लागि शुरुमा रु. ५०००।- यस बैंकको ना.नो.आ. हिसाबमा जम्मा गरी सोको भौचर संलग्न गरी निवेदन पेश गर्नुपर्ने छ । तत्पश्चात प्रत्येक वर्ष सो इजाजतपत्र नविकरण गराउनु पर्नेछ । प्रत्येक वर्षको लागि एकमुष्ट शुल्क तिरी अधिकतम ५ वर्षसम्मको लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्न सकिनेछ । तोकीएको समयमा नविकरण नगराएमा प्रत्येक महिनाका लागि रु. ५०००।- का दरले विलम्ब शुल्क लिई (नविकरण हुन नसकेको औचित्यपूर्ण कारणको आधारमा) इजाजत पत्र नविकरण गरिदिन सकिनेछ ।
८. हाल विप्रेषण कारोवार गरिरहेका बैंकहरूले यो परिपत्र जारी भएको मितिले ९० दिन भित्र यस व्यवस्था बमोजिम नियमित गर्नु पर्नेछ ।

भवदीय,

(भिष्मराज ढुङ्गाना)
का.मु. कार्यकारी निर्देशक

बोधार्थ:

१. श्री गभर्नरको कार्यालय ।
२. श्री डेपुटी गभर्नरको कार्यालय ।
३. श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, आ.का.वि. तथा नि.वि. महाशाखा, सिंहदरवार, काठमाण्डौ ।
४. श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय भन्सार विभाग, त्रिपुरेश्वर ।
५. श्री नेपाल सरकार, वाणिज्य मन्त्रालय, निर्यात प्रवर्द्धन तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार शाखा, सिंहदरवार, काठमाण्डौ ।
६. श्री बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।
७. श्री बैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
८. श्री विकास बैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
९. श्री वित्त कम्पनी सुपरिवेक्षण विभाग ।
१०. श्री आन्तरिक लेखा परीक्षण विभाग ।
११. श्री नेपाल बैंकर्स संघ, हेरिटेज प्लाजा, काठमाण्डौ ।
१२. श्री डेभलपमेन्ट बैंकर्स एसोसिएशन, पो.व.नं. २१०२६, अनामनगर, काठमाण्डौ ।

(इ.प्रा. परिपत्र संख्या: ६२९ संग सम्बन्धित)

विप्रेषण कारोवार गर्ने स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने निवेदनको ढाँचा

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग
वाल्वाटार, काठमाडौं ।

महोदय,

विदेशमा रहेका नेपालीहरुको आर्जनलाई बैंकिङ्ग प्रणालीमार्फत नेपालमा ल्याई सरोकारवालालाई भुक्तानी उपलब्ध गराउने विप्रेषण (इनवार्ड रेमिट्यान्स) को कारोवार गर्नका लागि देहाय बमोजिमको विवरण सहित विप्रेषणको कारोवार गर्ने स्वीकृतिका लागि यो निवेदन पेश गरेको छु/छौं ।

विवरणहरु

१. विप्रेषण कारोवार गर्ने बैंकको ईजाजतपत्रको प्रतिलिपि
(क) बैंकको कर्पोरेट कार्यालयको ठेगाना, मोबाइल / फोन नम्बर
(ख) फ्याक्स नम्बर :
(ग) इमेल ठेगाना:
(घ) पोष्ट बक्स नम्बर:
२. विप्रेषण ल्याउने मुलुक तथा प्रिसिपल/एजेण्टको नाम:
३. बैंकले कुनै रेमिट्यान्स प्रोडक्ट जारी गरेको भए सोको नाम र विवरण :

भवदीय,

सही:

नाम:

मिति: